

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1948

FÖRSTA KAMMAREN

Nr 6

INNEHÅLL.

	Sid.
Lördagen den 7 februari.	
Interpellation av fru Svenson ang. gift kvinnas skatteavdrag..	4
Tisdagen den 10 februari.	
.....	6
Onsdagen den 11 februari.	
Svar på fråga av herr Näsgård ang. skattefria investeringsfonder för skogsbruket.	7
Utgifter å driftbudgeten: för flera huvudtitlar gemensamma frågor.....	9
Utgifter å tilläggsstat II: justitie-, inrikes-, kommunikations-, ecklesiastik- och folkhushållningsdepartementen.....	9
Statsverkets andel i totalisator-, tips- och lotterimedel	9
Skatteavdrag för pensionsavgifter	10
Justitieombudsmannens ämbetsberättelse	11
Militieombudsmannens ämbetsberättelse.....	15
Lagfaren domares ålder	15
Lagfartsförteckningars avskaffande	15
Upphävande av 5 § kyrkolagen m. m.....	15
Arrendators ersättning för vissa förbättringar av fastighet....	15
Lag om rätt för arrendator att bortföra stråfoder	15
Lördagen den 14 februari.	
.....	16

Lördagen den 7 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 eftermiddagen; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Sträng* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 48, angående stöd åt fiskerinäringen, m. m.;

nr 49, angående inrättande av en fiskeristyreelse med statens fiskeriförsök m. m.;

nr 51, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 18 juni 1937 (nr 481) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

nr 52, angående fortsatt tullfrihet för Svenska röda korset för viss sjukvårds-, beklädnads- och sjuktransportmateriel;

nr 53, angående fortsatt tullfrihet i vissa fall för Föreningen Rädde barnen för kläder, beklädnadsmateriel och livs-förnödenheter;

nr 58, med förslag till lag om sambruksföreningar m. m.;

nr 59, angående höjning av vissa postavgifter;

nr 62 angående ersättning i vissa fall i anledning av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom m. m.;

nr 63, med förslag till lag om ändring i lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus, m. m.; samt

nr 64, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 13 § 3 mom. lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket, m. m.

Justerades protokollet för den 31 nästlidne januari.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av närslutna läkarintyg får jag vördsamt anhålla om förlängd ledighet från riksdagsarbetet från och med den 8 till och med den 17 februari 1948.

Glava Glasbruk den 6 februari 1948.

Alb. Ramberg,

ledamot av riksdagens första kammare.

Att riksdagsman *Albert Ramberg*, som från den 13 januari 1948 vårdats å härvarande medicinska avdelning för blodpropp i ena benet, är oförmögen att delta i riksdagsarbetet från och med den 8 till och med den 17 februari 1948 intygas härmed.

Centrallasarettet, Karlstad den 3 februari 1948.

John Svensson,
lasarettsläkare.

Den begärda ledigheten beviljades.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1948/49 under riksstatsens första huvudtitel, avseende anslagen till hov- och slottsstaterna; samt

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse om ändrad lydelse av 2 § avlöningsreglementet den 15 juli 1944 (nr 546) för personal i det allmänna civilförsvaret.

Anmäldes och godkändes andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 15 juni 1934 (nr 265) om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor; och

Interpellation ang. gift kvinnas skatteavdrag.

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 39, angående befrielse för postbiträdet Ingrid Maria Johansson från viss ersättningskyldighet;

nr 43, angående utbyggnad av Västerås ångkraftstation;

nr 46, angående vissa frågor om befrielse från ersättningskyldighet; samt

nr 47, angående befrielse från skyldighet att återbetala för mycket utbetalta löne- och pensionsbelopp.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 54, med förslag till lag om fortsatt giltighet av allmänna förfogandelagen den 22 juni 1939 (nr 293);

nr 55, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 12 december 1941 (nr 925) om reglering av förbrukningen av elektrisk kraft och gas; samt

nr 56, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1942 (nr 493) om avverkningskyldighet.

Föredrogos och hänvisades till utrikesutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 57, angående godkännande av protokoll rörande det fransk-svenska varuutbytet m. m.

Föredrogos och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 48, 49, 51—53, 58, 59 och 62—64.

Interpellation ang. gift kvinnas skatteavdrag.

Fru SVENSON erhöll på begäran ordet och anförde: Herr talman! Enligt den av fjolårets riksdag antagna förordningen om statlig inkomstskatt äger gift kvinna, som under året haft in-

komst av rörelse eller eget arbete, rätt att åtnjuta avdrag med ett belopp, motsvarande hälften av inkomsten, dock högst med 1 000 kronor.

Enligt motionsvis framställda yrkanden vid skattefrågans behandling borde ifrågavarande avdrag kunna medgivas även i de fall, då hustrun deltagit i mannens förvärvsarbete och sålunda icke själv taxeras för någon inkomst, vilket är särskilt vanligt när mannens förvärvsverksamhet är jordbruk eller en mindre rörelse.

Bevillningsutskottet förklarade sig dela motionärernas uppfattning om det otillfredsställande i att den ifrågavarande avdragsrätten icke medgives i de fall, där hustrun deltagit i mannens förvärvsverksamhet. När hustrun biträtt mannen i hans jordbruk eller rörelse, har även hustrun bidragit till förvärvandet av mannens inkomst, och det måste anses obilligt, framhöll utskottet, att det ifrågavarande avdraget icke kan ifrågakomma i sådana fall. Att i detta hänseende finna en framkomlig väg beredde emellertid stora svårigheter, och utskottet kunde icke föreslå någon lämplig lösning. Då vidare sambeskattningsak-kunniga förklarat sig komma att under sitt fortsatta arbete upptaga frågan till prövning samt den i propositionen föreslagna avdragsrätten allenast utgjorde en provisorisk anordning, fann utskottet ej heller anledning att förorda skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om utredning i ämnet. Utskottet förutsatte, att det skulle visa sig möjligt för de sakkunniga att finna en godtagbar lösning av den föreliggande frågan.

Nyligen har Lantbruksförbundets skatteavdelning i en framställning till sambeskattningsak-kunniga ånyo tagit upp frågan och framhållit, att en betydande orättvisa i nu gällande bestämmelser skulle elimineras, om gift kvinna, som deltagit i mannens jordbruk eller rörelse, finge skatteavdrag liksom gift kvinna, som haft inkomst av rörelse eller av eget arbete.

Då det enligt min mening är av mycket stor betydelse, att frågan om skatteavdrag för hustru, som deltagit i man-

Interpellation ang. gift kvinnas skatteavdrag.

nens förvärvsverksamhet, utan längre dröjsmål vinner sin lösning, får jag hemställa om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för finansdepartementet framställa följande fråga:

Har regeringen för avsikt att för innevarande års riksdag framlägga förslag om rätt till skatteavdrag för gift kvinna, som deltagit i mannens förvärvsverksamhet?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågasvarande spørsmål finge framställas.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar under Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser justitiedepartementets verksamhetsområde;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser inrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde; samt

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser folkhushållningsdepartementets verksamhetsområde;

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för ökning av statsverkets andel i totalisator-, tips- och lotterimedel, jämte i ämnet väckta motioner; samt

nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning;

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 4 kap. 1 § rättegångsbalken;

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av 17 § förordningen den 16 juni 1875 (nr 42) angående lagfart å fång till fast egendom; samt

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av kap. 5 kyrkolagen m. m.; även som

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 kap. 17 § lagen den 14 juni 1907 (nr 36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom; samt

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt för arrendator att bortföra stråfoder.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.14 eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Tisdagen den 10 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 eftermiddagen.

Herr *von Heland* anmälde, att han åter infunnit sig vid riksdagen.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 60, angående anslag till bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar; och

nr 61, angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket.

Justerades protokollen för den 3 och den 4 innevarande månad.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 48, angående stöd åt fiskerinäringen, m. m.; och

nr 49, angående inrättande av en fiskeristyrelse med statens fiskeriförsök m. m.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 51, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 18 juni 1937 (nr 481) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

nr 52, angående fortsatt tullfrihet för Svenska röda korset för viss sjukvårds-, beklädnads- och sjuktransportmateriel; samt

nr 53, angående fortsatt tullfrihet i vissa fall för Föreningen Rädda barnen för kläder, beklädnadsmateriel och livsförnödenheter.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 58, med förslag till lag om sambruksföreningar m. m.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 59, angående höjning av vissa postavgifter.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 62, angående ersättning i vissa fall i anledning av olycksfall i arbete eller yrkes sjukdom m. m.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 63, med förslag till lag om ändring i lagen den 11 maj 1934 (nr 140) angående köttbesiktning och slakthus, m. m.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 64, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 13 § 3 mom. lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket, m. m.

Föredrogos och bordlades ånyo statsutskottets utlåtanden nr 13, 14, 18, 19, 21 och 23, bevillningsutskottets betänkanden nr 6 och 7, första lagutskottets ut-

Ang. skattefria investeringsfonder för skogsbruket.

låtanden nr 1—5 samt andra lagutskottets utlåtanden nr 3 och 4.

Föredrogos och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 60 och 61.

Herr *Näsgård* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 237, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition

angående anslag till jordbruksekonomisk undersökning, m. m.

Motionen bordlades.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.03 eftermiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Onsdagen den 11 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Herr statsrådet *Möller* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 65, angående anslag för budgetåret 1948/49 till överstyrelsen för yrkesutbildning.

Ang. skattefria investeringsfonder för skogsbruket.

Jämlikt § 20 av kammarens ordningsstadga hade herr *Näsgård* till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet framställt följande fråga: »Kommer proposition om skattefria investeringsfonder för skogsbruket att föreläggas årets riksdag?»

Herr statsrådet och chefen för finansdepartementet *WIGFORSS*, som tillkännagivit, att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara nämnda fråga, erhöll ordet och anförde: Herr talman! Herr *Näsgård* har frågat mig, huruvida proposition om skattefria investeringsfonder för skogsbruket kommer att föreläggas årets riksdag.

I anledning härav vill jag erinra om att bevillningsutskottet vid förra årets riksdag i sitt betänkande i anledning av den då framlagda propositionen med förslag till förordning om investeringsfonder jämte i ämnet väckta motioner uttalade, att utskottet i likhet med motionärerna ansåge det önskvärt, att lagstiftningen om investeringsfonder så-

vitt möjligt utsträcktes att omfatta jämväl jordbruk och skogsbruk. Utskottet sade sig emellertid icke kunna förorda, att så skedde förrän den ifrågasatta lagstiftningen om bokföringsskyldighet för vissa jordbrukare blivit genomförd.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit och då den av utskottet berörda frågan om bokföringsskyldighet för jordbrukare nu kommer att upptagas till behandling inom finansdepartementet, har jag icke för avsikt att för närvarande framlägga förslag om investeringsfonder för skogsbruket.

Herr *NÄSGÅRD*: Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för svaret, och särskilt tillfredsställande är det, att jag, fastän det gällde en enkel fråga, fått ta del av svaret i förväg. Jag hoppas, att detta blir praxis här i riksdagen härnäst.

Det är riktigt som statsrådet säger, att bevillningsutskottet i sitt betänkande i fjol sammanknöt frågan om investeringsfonder för jordbruk och skogsbruk med en eventuell lagstiftning om bokföringsskyldighet, men utskottet fortsatte omedelbart: »Vad särskilt angår investeringsfond för skogsbruk bör enligt utskottets mening, oberoende av om en lagstiftning angående bokföringsskyldighet kommer till stånd eller ej, undersökas, huruvida skogsägare skulle kunna beredas möjlighet att hos vederbörande skogsvårdsstyrelse deponera viss del av inkomsten av skogsbruk för framtida

Ang. skattefria investeringsfonder för skogsbruket.

användning till skogsvårdande åtgärder.»

Utskottet har här alltså tydligt och klart utsagt, att man skulle kunna lösa denna fråga oberoende av en lagstiftning om bokföringsskyldighet, och jag vill i detta sammanhang framhålla, att bokföringsskyldigheten, såvitt jag vet, inte är avsedd att gälla alla jordbruk. Jag tror att det förslag, som föreligger, begränsar densamma till jordbruk med minst 60 000 kronors taxeringsvärde. Inom landet finnas inte mindre än 168 000 brukningsdelar med mindre än 25 hektar skog och 56 000 brukningsdelar med mellan 25 och 50 hektar. Jag skulle tro att dessa brukningsdelar tillhöra så små jordbruk, att de inte bli underkastade bokföringsskyldighet, även om en lag därom kommer till stånd.

Såsom det nu ligger till äro skogsägarna sämre ställda än andra näringsidkare på detta område av skattelagstiftningen. Enligt denna lagstiftning föreligger avdragsrätt för bland annat sådana arbeten som hyggesrensning, sådd, plantering, bränning, markberedning, dikesrensning och övriga icke grundförbättrande arbeten, som ingå i den av lagen reglerade reproduktionsplikten. Med hänsyn till att skogsvårdsarbetena så gott som aldrig kunna utföras under samma år som inkomsterna från skogen ha erhållits, åtminstone inte när det gäller de små skogsegendomarna, blir denna avdragsrätt illusorisk. Skogsägaren berövas möjligheten att från inkomsten av skogsbruket göra de avdrag, som han enligt skattelagarna har rätt att göra.

Man kan ur allmän synpunkt uttrycka förhållandet så, att under en högkonjunktur finnas i regel penningmedel för skogsvårdsarbeten, men arbetskraften är otillräcklig. Under lågkonjunktur däremot, då inkomsterna från skogen sina, saknas ofta penningmedel. Särskilt i dessa tider, då man så mycket talar om åtgärder till förebyggande av en inflatorisk utveckling, skulle en avsättning till dessa skattefria investeringsfonder för skogsbruket vara till

mycket stor nytta. Avsättning till dylika fonder vore närmast att jämföra med insättning av sparmedel på bank.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att statsmakterna under den långa krisen på 30-talet måste genom ett särskilt anslag till tillfälliga skogsvårdsåtgärder betala ut mycket pengar för att skaffa arbete i skogarna. Från detta anslag, som huvudsakligen kom bolagen till del, utbetalades inte mindre än 12 miljoner kronor mellan 1932 och 1939. Om en fondavsättning hade skett, skulle detta ha varit onödigt, och vi kunna ju mycket väl få en ny depressionsperiod inom en ganska kort tid.

Jag tror mig kunna säga, att jag i denna fråga har både den praktiska och den teoretiska sakkunskapen bakom mig. Föreningen Sveriges skogsvårdsstyrelser gjorde i höstas, i slutet av oktober eller i början av november, hos Kungl. Maj:t en framställning i frågan. Skogsstyrelsen har sedermera i skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 januari 1948 framlagt ett fullt utarbetat förslag om investeringsfonder för skogsvårdsarbeten. Under hösten angav professorn i skogsskötsel vid skogshögskolan Bertil Lindquist i sin installationsföreläsning inrättandet av investeringsfonder såsom en av de mest önskvärda åtgärderna till skogsvårdens främjande. Nyligen höll vidare professorn i skogsekonomi Thorsten Streyffert ett föredrag vid lantbruksakademiens sammankomst, i vilket han kraftigt förordade dylika fonder.

Jag vill, herr talman, rikta en vädjan till statsrådet och chefen för finansdepartementet att med det allra snaraste taga denna fråga under förnyat övervägande.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 60, angående anslag till bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar.

Ang. statsverkets andel i totalisatormedlen m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 61, angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Näsgränd* m. fl. väckta motionen, nr 237, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till jordbruksekonomisk undersökning, m. m.

Föredrogs ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar under Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser justitiedepartementets verksamhetsområde;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser inrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde; samt

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser folkhus-hållningsdepartementets verksamhetsområde.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Ang. statsverkets andel i totalisatormedlen m. m.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för ökning av statsverkets andel i totalisator-, tips- och lotterimedel, jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 3 januari 1948 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 9, hade Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, hemställt om riksdagens bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för ökning av statsverkets andel i totalisator-, tips- och lotterimedlen på nedan angivna sätt, nämligen

1) genom överföring till statsverket av — utöver de belopp som enligt hittills gällande föreskrifter skulle till statsverket överföras — ytterligare 10 procent av insatserna vid totalisatorspel, vilken ändring borde träda i tillämpning den 1 april 1948;

2) genom höjning av priset för deltagande i av aktiebolaget tipstjänst anordnade tippningstävlingar från 25 till 30 öre för varje rad, vilken höjning borde genomföras från och med den 1 juli 1948; samt

3) genom höjning av priset för lottsedel i Svenska penninglotteriet aktiebolag från 10 till 12 kronor för varje lottsedel, vilken höjning borde gälla i fråga om lottsedlar som försålles till dragningen i maj 1948 och senare dragningar.

Till utskottets behandling hade överlämnats den i anledning av propositionen väckta motionen II: 109 av herr *Hagberg* i Luleå m. fl., vari hemställt, att riksdagen måtte avslå förevarande proposition.

Vidare hade till utskottet hänvisats de likalydande motionerna I: 175 av herr *Domö* m. fl. samt II: 237 av herr *Håstad* m. fl., vari hemställt — förutom att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 5 med förslag till förordning

Ang. rätten till avdrag för pensionsavgifter.

om särskild automobils katt, m. m. — att de i motionerna framförda synpunkterna måtte beaktas vid behandlingen av bland annat propositionen nr 9.

Utskottet hade i det nu föredragna betänkandet på återopade grunder hemställt,

1) att riksdagen måtte, med avslag å motionen II: 109 av herr Hagberg i Luleå m. fl., bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 9; samt

2) att de likalydande motionerna I: 175 av herr Domö m. fl. och II: 237 av herr Håstad m. fl. i vad desamma avsåge propositionen nr 9 måtte, i den mån de icke kunde anses besvarade genom vad utskottet förut i betänkandet anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Reservationer hade avgivits

1) av herrar *Velander, Axel Ivar Anderson, Hagberg* i Malmö och *Henriks-son*, vilka hänvisat till en vid utskottets betänkande nr 1 fogad reservation; samt

2) av herr *Sandberg*, som dock ej antytt sin mening.

Herr NORLING: Herr talman! Med hänvisning till och utan att återupprepa den motivering, som förut från kommunisternas sida — i denna kammarare av herr Öhman — har anförts beträffande denna nya indirekta beskattning, vill jag, herr talman, kort och gott yrka bifall till den av herr Hagberg m. fl. i andra kammaren väckta motionen nr 109, i vilken hemställas att riksdagen måtte avslå förevarande proposition.

Herr ANDERSSON, ELON: Herr talman! Med en lika kort motivering som herr Norling och med återopande av vad som tidigare anförts under debatten i dessa frågor yrkar jag bifall till bevillningsutskottets hemställan.

Herr SJÖDAHL: Herr talman! Den kommunistiske talaren hänvisade för sitt avslagsyrkande till en motivering av herr Öhman i ett anförande här i kammaren. Jag ber dock, herr talman, att få hänvisa den kommunistiske representanten till

den herr Öhman, vilken såsom medlem av konsumtionsskatteberedningen tillstyrkt bifall till beredningens förslag i de i dag föreliggande frågorna, vilket förslag upptagits av Kungl. Maj:t.

Med denna hänvisning till herr Öhmans ställningstagande i dessa frågor ber jag att få instämma i bifallsyrkandet till utskottets förslag.

Sedan överläggningen ansetts härmed slutad, gjordes enligt de därunder förekomna yrkandena propositioner, först på bifall till vad utskottet i det nu ifrågavarande betänkandet hemställt samt vidare därpå att kammaren skulle, med bifall till den i ämnet väckta motionen II: 109, avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition; och förklarades den förra propositionen, som upprepades, vara med övervägande ja besvarad.

Ang. rätten till avdrag för pensionsavgifter.

Föredrogs ånyo bevillningsutskottets betänkande nr 7, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I detta betänkande hade utskottet hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 35, antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt

2) förordning angående ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Herr OHLON: Herr talman! Enligt nu gällande bestämmelser i kommunalskattelagen har skattskyldig rätt att vid taxering göra avdrag för under närmast föregående år erlagda pensionsavgifter. I den nu framlagda kungl. propositionen framhålles, att denna bestämmelse inte längre kan tillämpas efter källskattens tillkomst, och därför föreslås, att man hädanefter skall ha rätt att göra avdrag

Ang. justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

för under beskattningsåret påförda pensionsavgifter. Eftersom inga pensionsavgifter ha påförts för år 1947, utan de pensionsavgifter, som föregående år betalades, voro påförda för år 1948, skulle alltså skattebetalarna i år, om denna nya bestämmelse genomfördes, inte få göra några avdrag för pensionsavgifter. Fördenskull föreslås i en övergångsbestämmelse, att man i år skall få göra samma avdrag för dessa avgifter som vid 1947 års taxering. Vidare hemställs, att dessa nya bestämmelser skola träda i kraft dagen efter den, då lagen utkommit från trycket i svensk författningssamling. Meningen är emellertid, att denna bestämmelse skall tillämpas vid årets deklaration, och deklarationsperioden utgår om fem dagar, för att inte tala om att ett stort antal skattebetalare redan ha inlämnat sina deklarationer. För dessa gäller ju fortfarande den äldre bestämmelsen, att man har rätt att göra avdrag för under beskattningsåret erlagda pensionsavgifter.

Mot detta invänder Kungl. Maj:t att man svårligen kan tillämpa denna bestämmelse, eftersom inte alla skattebetalare veta, hur stora pensionsavgifter de ha betalt förra året i och med källskattens införande, och det kan ju vara sant beträffande dem som ha A-skatt, men är inte sant beträffande dem som ha B-skatt. Dessa senare ha betalt fem sjättedelar av de på B-skattsedeln upptagna pensionsbeloppen. Detta betyder, att det blir en merbeskattning i många fall utöver vad den gamla lagen har stadgat, och jag fruktar, att det, när nu den kungl. propositionen kommer så sent, finns många skattedragare som komma att begagna sig av den gamla bestämmelsen för avdrag, under det att taxeringsmyndigheterna väl måste tillämpa vad som i dag kommer att beslutas, vilket kommer att ge taxeringsnämnderna ökat arbete oh utgöra ett ytterligare bidrag till det Krångel-Sverige, vari vi leva.

Nu kan det ju invändas, att Kungl. Maj:t har varit så förutseende, att Kungl. Maj:t redan för flera månader sedan visste vad riksdagen i dag skulle kom-

ma att besluta, i det att Kungl. Maj:t på de deklaraionsblanketter, som trycktes förra året, redan har upptagit den bestämmelse, som här redovisas i den föreliggande propositionen. Jag får ju säga, att det är ett rätt anmärkningsvärt förhållande, att Kungl. Maj:t genomför en beskattningsåtgärd på eget initiativ utan att riksdagen på förhand har hörts.

Jag har, herr talman, ingen invändning att göra mot Kungl. Maj:ts proposition. Jag har endast velat påtala det förhållandet, att detta ärende kommit så sent på riksdagens bord. Det borde ha förelagts redan föregående års riksdag eller i varje fall ha kommit in till riksdagen omedelbart efter dess öppnande i år.

Herr SJÖDAHL: Herr talman! Jag begärde ordet, herr talman, bara för att lämna det meddelandet, att vederbörande myndigheter tydligen ha förutsett det beslut, som riksdagen i dag sannolikt kommer att fatta, varför det inte blir krångligt för deklaranterna.

Genom denna beslutsamma åtgärd, att man redan i deklaraionsblanketterna lämnat anvisningar om hur det i detta fall lämpligen skulle förfaras, har således min ärade vän herr Ohlon berövats en chans att ytterligare utsträcka sin kritik mot Krångel-Sverige. Jag beklagar detta, samtidigt som jag, herr talman, yrkar bifall till utskottets förslag.

Efter det överläggningen förklarats härmed slutad, bifölls vad utskottet i det nu föredragna betänkandet hemställt.

Ang. justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Föredrogs ånyo första lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

I detta utlåtande hade utskottet anmält, att vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, någon anledning till anmärkning icke förekommit.

Ang. justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Herr BRANTING: Herr talman, mina damer och herrar! I sammanhang med den av lagutskottet företagna granskningen av justitieombudsmannens ämbetsberättelse har jag för min del icke kunnat undgå att observera det bedrövliga kapitlet om sinnessjukvården och förekommande anmärkningsvärda interneringar, respektive utskrivningar från sinnessjukhusen. Det är naturligt, och på samma gång beklagligt, att det finns ett samband mellan dessa tvenne sakligen motsatta företeelser. Den enkla förklaringen både till de obefogade interneringarna och till de misslyckade utskrivningarna är ju, att det föreligger stora svårigheter för sinnessjukläkarna att rätt bedöma de individuella fallen. Den psykiatriska vetenskapen står tydligen inte på den ståndpunkten, att ett säkert och felfritt bedömande är i varje fall möjligt, vare sig det gäller att avgöra, om en människa såsom sinnessjuk bör interneras, eller om hon är så frisk, att hon utan fara kan sättas på fri fot.

Men det förekommer också ett annat och mera beklagligt sammanhang mellan misstagen. Det har hänt att livsfarliga sinnessjuka av misstag släppts ut och omedelbart förövat mord, och dylika s. k. olyckshändelser ha ibland fått den effekten, att vederbörande läkare av försiktighetsskäl dröjt alltför länge med att utskriva andra personer, som måste anses vara fullt friska. Ett sådant fall förekommer enligt min uppfattning i justitieombudsmannens berättelse. Jag syftar på det å s. 104—113 refererade fallet, där en, såvitt jag förstår, fullt normal och klok person har behandlats på ett sätt, som förefaller åtminstone mig ganska upprörande, och detta tydligen delvis därför, att man på läkarhåll har blivit förskräckt över resultatet i *ett annat* fall, nämligen det s. k. Göteborgsfallet, där en frisläppt sinnessjuk gick direkt hem och tog livet av hustru och barn.

Genom pressen få vi för övrigt ganska ofta nya belägg för den uppfattningen, att anmärkningsvärda förhållanden råda på detta område. I går berättades i Aftontidningen om en till livstidsstraff

dömd person, som efter några månader hade benådats såsom sinnessjuk för att sedan efter ytterligare några månader frisläppas från sinnessjukhuset. På någon punkt i den historien måste det väl ha förekommit något egendomligt läkarutlåtande. För knappt två månader sedan inträffade den beklagliga händelsen med italienske ministern, som mördades av en direkt från sinnessjukhuset utkommande person.

Åtminstone vill jag för min del dra den slutsatsen av dessa olika fall, herr talman, att man från läkarhåll inte borde vara så säker, när man yttrar sig i hithörande frågor, och om nu läkarna anse sig kunna yttra sig om dessa olika internerings- respektive utskrivningsfall med en sådan säkerhet som sker, borde i varje fall icke de juridiska instanserna fästa sig så mycket vid dessa läkarutlåtanden.

I det av mig nyss omnämnda fallet i justitieombudsmannens ämbetsberättelse har JO till sist resolverat, att klagomålen icke skulle föranleda någon hans vidare åtgärd. JO motiverar sin ståndpunkt med en hänvisning till medicinalstyrelsens yttrande. Jag har dock för min del det bestämda intrycket, att justitieombudsmannen i detta fall har varit *i sak* synnerligen tveksam. Han har emellertid tydligen ansett sig inte böra gå emot den formellt auktoritativa ståndpunkt, som företräddes av medicinalstyrelsens rättspsykiatriska nämnd. Å andra sidan skulle han knappast ha så noga refererat fallet i sin ämbetsberättelse, om han inte ansett det vara värt att observera.

Det rör sig här om en person, som under mer än nio månader varit berövad friheten och försatts under förmynderskap, på grunder och under omständigheter, som åtminstone måste synas lekman och en jurist synnerligen svaga. Från läkarhåll har man velat göra gällande, att personen i fråga var att betrakta som en höggradigt psykopatisk, abnorm individ, farlig för annans säkerhet. Det är verkligen ganska häpnadsväckande, mina damer och herrar, att i ett fall som detta — och även i

Ang. justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

andra fall — stå inför å ena sidan dylika omdömen från läkarhåll och å andra sidan en överväldigande utredning från lekmannahåll, som klart ådagalägger, att det varit fråga om en lugn, skötsam, duktig, välbalanserad och pliktrogen man, som åtnjutit och i denna stund alltjämt åtnjuter allmänt förtröende.

Just därför att dessa motsättningar i uppfattningen slagit mig, har jag i detta fall tillåtit mig införskaffa en senare, extra utredning. Den har på ett evident sätt ådagalagt, att läkaromdömena grundat sig på otillförlitliga primäruppgifter. Mannens goda anseende har bekräftats av en mängd omdömesgilla personer. Det är emellertid i detta fall liksom i många andra inte bara fråga om en läkarinstans; man finner som vanligt en storartad sammanhållning och samstämmighet mellan överläkare, sinnessjuknämnd och medicinalstyrelse.

Det är förvisso mycket svårt att säga, vilka förbättringsåtgärder man skall föreslå när det gäller dessa angelägenheter. Men det är icke bra som det är. Bara den omständigheten att sinnessjuknämnden i de allra flesta fall aldrig får tillfälle att se vederbörande och således inte kan bilda sig något eget omdöme, utan måste inskränka sig till att fatta ståndpunkt med ledning av föreliggande handlingar — polisutredningar o. d. av ibland ganska tvivelaktig beskaffenhet och naturligtvis även läkarutlåtanden — medför ju, att lekmaninflytandet i denna nämnd måste bli ganska illusoriskt. Jag vill, herr talman, i detta sammanhang erinra om att riksdagen förra året, i anledning av väckta motioner om inrättande av lokala utskrivningsnämnder vid sinnessjukhusen, beslöt en skrivelse i detta ärende. Jag har fått reda på att denna skrivelse överlämnats från justitiedepartementet till inrikesdepartementet, som ju nu närmast har överinseendet över sinnessjukvården. Där har en promemoria upprättats, och sedan har statens sinnessjukvårdsberedning fått i uppdrag att verkställa ytterligare utredning i ärendet. Det förefaller därför

åtminstone möjligt, att det kan dröja ganska länge, innan det blir någon effekt av denna riksdagsskrivelse.

Med de ord jag här yttrat har jag givetvis icke, herr talman, velat framställa någon anmärkning mot justitieombudsmannens ämbetsförvaltning. Men jag har velat begagna tillfället att betona vikten av att en proposition snarast möjligt framlägges med anledning av den nyssnämnda riksdagsskrivelsen om inrättande av lokala utskrivningsnämnder vid sinnessjukhusen. Enligt min mening bör man i dessa fall så snart som möjligt komplettera den medicinska sakkunskapen med ett sunt lekmannaomdöme.

Herr LUNDGREN: Herr talman! Såsom herr Branting anförde, beslöt förra årets riksdag på framställning av enskilda motionärer att hos Kungl. Maj:t begära inrättandet av lokala utskrivningsnämnder. Jag tror att åtskilliga av de olägenheter, som obestriddligen äro förknippade med det nuvarande in- och utskrivningsförfarandet vid sinnessjukhusen, skulle elimineras just genom inrättandet av dylika lokala nämnder. Dessa organ skulle nämligen till skillnad från den centrala sinnessjuknämnden ha möjligheter att bilda sig en personlig uppfattning om de sjuka. Genom att lekmaninflytandet får göra sig gällande vid bedömandet tror jag att förtroendet för sinnessjukvården skulle bli större, och detta är framför allt i nuvarande situation utomordentligt viktigt.

Jag vill dessutom endast, herr talman, erinra därom, att medicinen visserligen är en naturvetenskap och såsom sådan är principiellt exakt men att man på här ifrågasvarande speciella område, nämligen inom psykiatrien, rör sig med så många obekanta faktorer, att man givetvis måste räkna med att de läkare, som äro ansvariga för intagningen på och utskrivningen från sinnessjukhusen, då och då begå misstag. Detta ligger i hela sakens natur.

Herr SCHLYTER: Herr talman! Jag ber att få instämma i vad den siste ära-

Ang. justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

de talaren har anfört och likaså i det av herr Branting framförda önskemålet, att förra årets riksdagskrivelse om inrättande av lokala utskrivningsnämnder vid sinnessjukhusen måtte snarast möjligt leda till något initiativ från Kungl. Maj:ts sida.

Härutöver skall jag endast be att i allra största korthet — jag har inte haft tillfälle att deltaga i utskottets behandling av justitieombudsmannens ämbetsberättelse — få uttrycka min tillfredsställelse över de bidrag utskottet har lämnat till belysning av där upptagna frågor. Den tabell angående av JO handlagda ärenden, som återges på s. 4 i utlåtandet, är av mycket stort intresse. Det visar sig att justitieombudsmannens ursprungliga verksamhetsområde — landets domstolar — har försett honom allenast med 55 klagomål. Traditionsenligt har han emellertid haft sin uppmärksamhet starkt riktad på domstolarna och har på eget initiativ gjort 114 anmärkningar. Två andra grupper av ärenden, rörande fångvården och sinnessjukvården, representeras av 77 respektive 106 inkomna klagomål. Justitieombudsmannen har här funnit anledning till anmärkning i 21 respektive 2 fall.

Nu innebär naturligtvis inte antalet anmärkningar från JO:s sida någon mätare på omfattningen eller arten av ombudsmannens granskning. För min del har jag den uppfattningen, att justitieombudsmannens granskning av fångvård och sinnessjukvård är så mycket mera tilltalande ju mindre antalet anmärkningar blir. Men denna granskning är i alla fall av utomordentligt värde och enligt min uppfattning av vida större betydelse än granskningen av alla de petitesser i fråga om domstolarna, som enligt tradition bli föremål för uppmärksamhet. Jag har såsom gammal representant för domstolarna inte haft något som helst önskemål att inskränka på justitieombudsmannens uppsikt över domstolarna. Mitt intresse för fångvård och sinnessjukvård har emellertid vid förra årets riksdag tagit sig uttryck i en motion med hemställan om en utvidgning av riks-

dagens granskning av dessa verksamhetsområden.

Det antydes i fortsättningen av utskottets utlåtande, att man haft sin uppmärksamhet riktad på denna fråga. Konstitutionsutskottets yttrande förra året refereras, och därefter säger utskottet: »Under åberopande av detta konstitutionsutskottets uttalande har sedermera justitieombudsmannen på anförda skäl hemställt om viss förhöjning av förslagsanslaget till avlöningar åt icke-ordinare personal vid ämbetet för nästkommande budgetår.» Det tillkommer nu statsutskottet att taga ståndpunkt till detta önskemål, och första lagutskottet har självfallet inte velat blanda sig i dess granskning. »Utskottet har emellertid» — heter det sedan — »i detta sammanhang önskat bringa sin uppfattning rörande önskvärdheten av en utvidgning av justitieombudsmannens verksamhet till riksdagens kännedom.»

I detta uttalande ber jag, herr talman, att få mycket livligt instämma. Det innebär då ett understrykande av önskemålet, att fångvården och sinnessjukvården i fortsättningen bli föremål för justitieombudsmannens synnerliga intresse, liksom det av ämbetsberättelsen framgår, att så redan nu är fallet. Dessa förvaltningsområden beröra ett mycket stort antal medborgare, som äro berövade den värdefullaste av alla medborgerliga rättigheter, nämligen den personliga friheten. Många av dessa av staten på anstalter omhändertagna personer äro själva mycket ovissa om huruvida omhändertagandet av dem varit befogat liksom om det befogade i det sätt, varpå de behandlats. I flertalet fall äro deras klagomål antagligen inte grundade, men det är ett mycket stort samhällsintresse att de få tillfälle att framlägga sina klagomål inför en vederhäftig och omdömesgill, fristående myndighet. Det är också av vikt, att denna myndighet oberoende av klagomål utför sin granskning, eftersom ett mycket stort antal av dessa intagna på grund av anspråkslöshet och tillbakadragenhet inte själva ta initiativ för att skriva till några myndigheter

Ang. justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

men ändå, om man besöker dem, visa sig ha mycket på hjärtat.

För att tillgodose detta stora samhällsintresse, att en omdömesgill myndighet ger sig god tid att pröva frihetsberövade medborgares förhållanden, räcker det inte, herr talman, att begära en förhöjning av förslagsanslaget till avlöningar åt icke-ordinarie personal. Jag har i detta sammanhang inte anledning att framföra synpunkter på hur frågan bör lösas. Jag har endast velat ge uttryck åt den uppfattningen, att det är den kvalificerade högre personalen som behöver förstärkas, för att det av mig berörda samhällsintresset skall kunna fullt tillgodoses.

Efter härmed slutad överläggning lades förevarande utlåtande till handlingarna.

Föredrogs ånyo och lades till handlingarna första lagutskottets utlåtande nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Föredrogs ånyo första lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 4 kap. 1 § rättegångsbalken; nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av 17 § förordningen den 16 juni 1875 (nr 42) angående lagfart å fång till fast egendom; samt

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av kap. 5 kyrkolagen m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogs ånyo andra lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående

ändrad lydelse av 2 kap. 17 § lagen den 14 juni 1907 (nr 36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt för arrendator att bortföra stråfoder.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 65.

Anmäldes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för ökning av statsverkets andel i totalisator-, tips- och lotterimedel; samt

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

Skrivelseförslagen godkändes under förutsättning, beträffande förslaget nr 26, att utskottets hemställan i betänkande nr 6 samt, i fråga om förslaget nr 27, att utskottets hemställan i betänkande nr 7 bifölles även av andra kammaren.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 238, av herrar *Sundelin* och *Näslund*;

nr 239, av herr *Näsgård*; samt

nr 240, av herr *Mannerskantz* m. fl., alla i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till skogsvårdslag m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.53 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Lördagen den 14 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 eftermiddagen.

Justerades protokollen för den 7 och den 10 innevarande månad.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Äberopande bilagda läkarintyg från överläkaren vid Sabbatsbergs sjukhus dr Stig Björkman, får jag härmed vördsamt hemställa om befrielse från riksdagsarbetet under tre veckor, räknat från och med den 10 februari 1948.

Stockholm den 13 februari 1948.

Fredrik Ström.

Riksdagsman *Fredrik Ström*, som lider av hypertoni + angiospasmus cerebri, är på grund härav oförmögen att delta i riksdagsarbetet under tre veckor från den 10 februari 1948, intygas.

Stockholm den 12 februari 1948.

Stig Björkman,

leg. läkare.

Den begärda ledigheten beviljades.

Anmäldes och godkändes första lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av 17 § förordningen den 16 juni 1875 (nr 42) angående lagfart å fång till fast egendom; och

nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av kap. 5 kyrkolagen m. m.

Anmäldes och godkändes andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 kap. 17 § lagen den 14 juni 1907 (nr 36 s. 1) om nyttjanderätt till fast egendom; och

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt för arrendator att bortföra stråfoder.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 32, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar under Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser justitiedepartementets verksamhetsområde;

nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser inrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde; samt

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggs-

stat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser folkhus-hållningsdepartementets verksamhetsområde.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 65, angående anslag för budgetåret 1948/49 till överstyrelsen för yrkesutbildning.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:
nr 238, av herrar *Sundelin* och *Näslund*;

nr 239, av herr *Näsgård*; samt
nr 240, av herr *Mannerskantz*,
alla i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till skogsvårdslag m. m.

Anmälades och bordlades

utrikesutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av protokoll angående det svensk-isländska varuutbytet;

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Bulgariska Folkrepubliken ingången handelsöverenskommelse m. m.; samt

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av protokoll rörande varuutbytet mellan Sverige och Tjeckoslovakien;

konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av väckta motioner angående ändring av bestämmelsen om stads indelning i valkretsar vid stadsfullmäktigeval;

nr 2, i anledning av väckta motioner om ändrade bestämmelser rörande valkretsindelningen vid landstingsmannaval;

nr 3, i anledning av väckta motioner angående ändrad tid för lagtima landslingsmöte m. m.;

nr 4, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 4 regeringsformen; samt

nr 5, i anledning av väckt motion med förslag till lag om förvärvande av svenskt medborgarskap i vissa fall;

statsutskottets utlåtanden:

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser utrikesdepartementets verksamhetsområde;

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde;

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1947/48, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde;

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom proprietalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper; samt

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av viss genom valutakursförändring uppkommen medelsbrist;

första lagutskottets utlåtande och memorial:

nr 6, i anledning av väckt motion om ökat statsbidrag till avlönande av fjärdingsmän; samt

nr 7, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande första lagutskottets utlåtande nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 4 kap. 1 § rättegångsbalken; ävensom

andra lagutskottets utlåtande nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser om fastighetsbildning inom vissa områden av stad, m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.06 eftermiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.